

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Városi költségvetésünk.

Makó, szeptember 3.

A „Makói Független Ujság” vezető helyen éppen ma mutatunk rá arra a végzetesen válságos helyzetre, melybe rendezett tanácsú városainkat a Tisza-féle leikiismeretlen politika sodorta.

Mintha igazolásunkra sietne az a jelentés, melyet Makó város főszámvévője ma városunk jövő évi költségvetés — előirányzatának kapcsán a polgármesteri hivatalhoz beterjesztett.

Szomorú jelentés a főszámvévő jelentése, mert nem is lehet más, a mikor a költségvetés kiadási tételei évről-évre való rettenetes növekedésükkel mindig magasabbra és magasabbra emelkednek a bevételek tételei fölé.

Szemlélve a főszámvévő lekiismeretes számításainak a summázatát, nem hiába hogy kitör belőle a jövő kétségbeesése, a mikor ezt mondja jelentésében:

„Kellő anyagi, erő hiányában képzelenség hasznát hajtó intézményeket létesíteni” — pedig — mondja máshol a jelentés: „ha a városias élet követelményeinek eleget akar tenni a képviselőtestület, maholnap még száz százalékos pótdóval sem lesz képes a szükségleteket fedezni”.

Igazán borzasztó perspektíva nyílik elibünk e jelentésből is jövő állapotaikra nézve. Hova is juthatnánk máshová, mint a teljes csőd elé. Már csak alig-alig bírjuk a terhet, mi lehetne hát velünk már, a nem is messze jövőben, mint hogy az egyre súlyosodó e terhek alatt végképpen összeroskadunk.

Mert a mint a fák nem nyulhatnak az égig, a ránk növekedő terheket se bírhatjuk a végtelenségig.

Ez a főszámvévői jelentés is a kétszerkettő bizonyosságával állítja eléink azt a kilátást, mely terheinknek évről-évre csak a növekedését s erőinknek évről-évre való hanyatlását bizonyítja. Épp úgy a kétszerkettő bizonyosságával lehet ezekből kiszámítani teljes bukásunkat.

A mi ezen 1914-re szóló költségvetésünknek főbb tételeit illeti, aggodásunk s reménytelenségünk számszerű igazolásaiul hadd álljanak itt a következő tételek:

A kiadások főösszege 767829'58 K
A bevételek főösszege 453334'55 K
A költségvetési hiány 314495'03 K.
Több mint háromnegyed millióval kell tehát adminisztrálnunk s e horribilis összegből — egyéb fedezet hiányában — több mint negyedmiliót pótdó utján vagyunk kénytelenek befizetni a város kasszájába.

Összehasonlítva már most úgy a bevételeket, mint a kiadásokat a múlt 1913. év ugyan-e tételeivel,

kitűnik, hogy míg 1914. évre a fedezet főösszege 453334'55 K addig 1913. évre a fedezet főösszege 435367'65 K volt, vagyis az 1914. évi fedezet főösszege 17966'90 K-val kedvezőbb mint az 1913. évben volt.

Ezzel szemben: 1914. évre a szükséglet főösszege 767829'58 az 1913. évre ez a szükséglet 1735138'90 K volt.

Vagyis ha emelkedett ugyan a fedezet főösszege 17966 K 90 f.-rel, a szükséglet főösszege nem elégedett meg e fedezetemelkedéssel, hanem nekifiramodva, ez meg 322690 K 68 f.-rel emelkedett.

Igy jön ki azótán a kétszerkettő, hogy míg az 1913. évben 299771 K 25 fillért kellett pótdó utján fedeznünk, az 1914. évben már 314495 K 03 f. az az összeg, a mit pótdó címén kell befizetnünk, vagyis 14723 K 78 fillérrel újra többet, mint a múlt esztendőben.

Százalékokban kifejezve: míg most 1913-ban 73.4 százalék pótdóval adminisztrálunk, a jövő évre ez apótdóknak egyszerre csak 91.87 százalékra felfőzökken, vagyis majdnem 19 percenttel többre, mint a mennyi volt a múlt esztendőben.

Igy megy ez már néhány év óta folytonosan. A kiadások évről-évre nagy ugrásokat tesznek az emelkedésben. Míg a bevételek csak nagyon szerényen tudnak emelkedni. A főszámvévő helyesen állapítja meg, hogy a „kiadások évről-évre való emelkedését nem követi arányosan a bevételek emelkedése.”

Igy van ez minden magyar városban.

Az a rendszer, mely egész közéletünket ma agyonszorítólag nyomja, évről-évre gondoskodik arról, hogy városainknak minél több és minél súlyosabb terhei legyenek, de semmi gondja nincs arra, hogy ezeket a terheket miképpen leszünk képesek el is viselni. Nem kutatja, hogy bírjuk-e még és ha bírjuk, vajjon meddig is bírhatjuk még.

Milliókat meg milliókat herdálnak el önző hatalmi céljaikra a közvagyonból, de az ország polgársága érdekében ha csak nem is sokba kerülő valami közintézmény létesítését kérjük, mindig készen vannak a stereotíp, mindig egyforma válaszzal, hogy — erre a célra nincs az államkasszában pénz.

Egy-egy város közigazgatására olyan hivatalnoksereget kényszerítenek, mely máshol elegendő volna egy ország kormányzására is. De hogy e hivatalnoksereget is miből, honnan fizessük, azzal megint nem törődnek.

Akkor mindig nagy gonddal vannak reánk, ha valami költséges és nagyon sokszor felesleges intézményt reánk akarnak erőszakolni, de mintha siketek s vakok volnának mindig, amikor csak égető szükségleteinkben való segítségüket kérjük.

Kivülről magunkra vagyunk hagyatva, belülről pedig már sok nyomorúságunk teljesen elvette minden erőnket.

Az a rendszer, mely magyarságunk, nemzeti létünk s fejlődő műveltségünk igazi fellegvárát, rendezett tanácsú városainkat tudja így nézni és hagyja végveszedelembé süllyedni, igazán hitvány, leikiismeretlen rendszer. kp.

MI UJSÁG A POLITIKÁBAN?

Minisztertanács volt. — Apponyi beszámolója.

Valamennyi miniszter együtt volt. Folyó ügyekről tárgyaltak, amint ezt a félhivatalos jelenti. Holottan az ügyek folyása beillenék áradásnak, mert kiáradt a nyomor, kiáradt a katonai követelés, kiáradt a kivándorlás s a hitel partjait olyan alapos áradás ostromolja, amely egymaga elég anyaga volna a minisztertanácsnak, ha nem díszítené a belső politika teljes züllöttsége csemegének.

Meddig tarthat ez a külső és belső züllöttség, amely vállainkra súlyosodik s maradék erőnket tartósan szipolyozza. Ha a végét lát-nánk? Ha volna legalább olyan matematikus vagy csillagász tudósunk, aki mestere a valószínűségi számításnak s elénk tárná a nyomornak adott obligónk lejáratí napját: hagyján volna. Kopnánk és koplalnánk, bizakodván, hogy ennek is vége lesz, amint hogy mindennek vége szokott lenni.

Ha legalább kísérletet látnánk, hogy az ország szomorú sorsán aggódók közelednek a nagy per békés kiegyenlítése felé, amint azt, hogy a pártok hadiszertáikban csücsülnek s riadó tapsokkal köszöntik azt, aki a romboló tudomány számára új hadi szerszámot mutat be.

Ma délelőtt tíz órakor a miniszterelnökségen minisztertanács kezdődött, gróf Tisza István miniszterelnök vezetésével. A tanácskozáson a kormány végleg állást foglalt a horvát ügyekben s azután a miniszterelnök jelentést tett azokról a tárgyalásokról, melyeket a katonai létszámemeléssel kapcsolatban folytatott. Közölte a miniszterelnök, hogy a hadvezetőség már az 1914-ik esztendőben az újból föl-

emelt látszám szerint akarja meg-ejtteni a sorozást.

Gróf Apponyi Albert, a jászberényi kerület országgyűlési képviselője, szeptember 21-én, vasárnap délelőtt tartja meg beszámolóját Jászberényben. A kerület választóközönsége nagy ünnepélyességgel fogja fogadni Apponyit és a vele érkező ellenzéki képviselőket. A beszámoló elé politikai körökben nagy érdeklődéssel néznek, annál is inkább, mert a beszámoló, a mely egy héttel gróf Andrássy Gyula pártalakítása után lesz, nyilatkozni fog Apponyi a függetlenségi pártiak az új párttal való együttműködéséről is.

A makói rendőrség államsegélye.

A miniszter nem engedte meg két főlöseges állás szervezését,

A makói rendőrség tudvalevőleg 9643 korona államsegélyben részesült, melynek felosztására nézve a képviselőtestület intézkedett. A felosztási tervet a miniszter elé került, aki ma Csanádmegye alispánjához intézett leiratában a felosztást csaknem teljesen jóváhagyta.

Van azonban a miniszter döntésének egynehány olyan pontja, mely már csak azért is megragadja figyelmünket, mert a „Makói Független Ujság” álláspontját fedi.

Igy mindig kárhoztattuk a rendőrtisztí és rendőrmesteri állások szervezését. Ez főlöseges luxus lett volna Makónak. A miniszter is ennek tartja, mert a mai leiratában szintén mellőzhetőnek tartja ezen állások betöltését.

Nekünk csakugyan nincs szükségünk katonai tisztként leiszelt rendőrtisztekre, hanem inkább jó, megbízható, rendőrökre. A miniszter döntése egyébként még a mezőrendőrökre nézve bir különösebb fontossággal, amennyiben a miniszter nem engedi meg, hogy az államsegély terhére fizetés kiegészítésben részesüljenek, mert a mezőgazdaságról és mezőrendőrökről szóló 1849. XII. t.c. 73. §-a szerint a mezőrendőrök javadalmazása az érdekelt birtokok terhére történik. Tekintettel azonban arra, hogy a mezőrendőrök a felelősség szerint időközönként szolgálatot is teljesítenek, nem tesz a miniszter észrevételt az ellen, ha az eddigi ily szolgálatuk díjazása fejében a költségletek kielégítése után az államsegélyből fennmaradó összeg terhére azonban egyszersmindenkora de a jövőre vonható minden következtetés nélkül egyénenként némi segélyben részesítenek.

Kapják tehát a szegény mezőrendőrök a semmit, csak jól megfogják.

Jóváhagyta a miniszter a törvényhatóságnak és a képviselőtestületnek az oktatási célokra, továbbá a rendelkezési alpra megszavazott összeget.

Igen fontos része még a rendelkezésnek az is, hogy a polgári biztosok fizetésére nézve azt mondja, hogy ezek fizetése a IX-ik fizetés osztálynak megfelelően lett megállapítva, azonban fizetési osztályba még sem soroztattak, aminek körülbelül az a jelentősége, hogy a biztosok fizetés-emelkedésre, legalább is oly mértékben, mint a fizetési osztályba beosztott tisztviselők, nem számíthatnak.

A belügyminiszter ezen rendelkezése a szegény mezőrendőrök fizetésük javulásától fosztja meg, amit igazán sajnálunk, de annak viszont, hogy a rendőrtiszt és rendőrőrmesteri állás szervezéséről leinti rendőrségünket, ennek nagyon örvendünk.

Egy makói ember öngyilkossága.

Gyógyíthatlan betegség miatt a halálba.

Fiatal, két gyermekes családapa dobta el magát ma reggel az életet. Megunta ifju életét, mely részére csupa kín, szenvedés volt. Kora ifjúságától kinzó betegség gyötörte. Rettenetes szenvedéseit sokáig tűrte, de aztán ma már nem tudta tovább elviselni s mintsem kintlódva tovább éljen, önkéntesen vetett véget életének. Az öngyilkosságról tudósításunk következő:

A makói tájfajta méntelep alkalmazásában állott Fodor Mihály 27 éves lóápoló. Bár fiatal ember volt, mégis öregnek látszott. Megöszítette a sok szenvedés.

A szerencsétlen ember gyermekkorától kezdve szívbeteg volt. A rettenetes betegség sokszor előfogta Fodort, aki ilyenkor elvágódott a földön s turta a habot. Kín volt még csak nézni is szenvedéseit.

Sokáig azt hitte a boldogtalan ember, hogy bajára gyógyszer van. Mient is szegény fűhöz fához, még a csorvási csoda doktornál is járt, de bizony az ő betegségére nem termett sehol orvoság.

Mikor aztán látta, hogy minden hiába való s hogy az idő múlásával mindjobban elhatalmasodik rajta a szörnyű kór, úgy gondolta, hogy idővel minden munkára alkalmatlan lesz s csak terhére lesz családjának.

Ettől szörnyű módon irtózott a szerencsétlen s elhatározta, hogy végez magával. M. reggel kötelet kerített s lakása gerendájára felkötötte magát.

A felesége úgy 10 óra tájban bement a szobába, hogy valamit kihozzon. Irtózatos látvány tárult eléje, ott lógott férje, holtan a gerendán. A boldogtalan asszony rémült sikoltozására berohantak a házbéliek, meg a szomszédok, de biz azok sem tudtak segíteni. Levágták a kötélről Fodor Mihály holttestét s az esetet jelentették a csendőrségen, ahonnan kimentek a helyszínre s jegyzőkönyvet vettek fel a szomorú esetről.

Az öngyilkost két kis árvája s özvegye siratja. Holttestét nem fogják felboncolni, holnap fogják eltemetni.

NAPI HIREK

Tájékoztató

Naptár szeptember 4. Csütörtök Róm káth. Rozália Protestáns Rozáli Gör. káth. Augusztus 13. Nap kél 4 óra 31 perckor, nyugszik 7 óra 40 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltás és helyenként eső vagy zivatar várható. — Sürgönyprognózis: enyhe, elvélve csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet; 10-6 C.

Rendkívüli közgyűlés a vármegyén. Csanádvármegye törvényhatósága a jövő hét csütörtökjén, azaz a hó 11-én rendkívüli közgyűlést tart Hervey István alispán elnöklése alatt. A rendkívüli közgyűlés tárgyai közül kiemeljük a Theisz Géza főbíró nyugdíjaztatását és Petrovics Mihály battonyai főbíró szabadságolását. Makói ügyek is szerepelnek a tárgyszorozatban, melyek közül a legfontosabb az izraelita és lutheránus temetőkhöz vezető utak kikövezése.

Kinevezés. Hervay István Csanádvármegye helyettes főispánja ma Vince Sándor közigazgatási gyakornokot, ki a battonyai főszolgabírósnál teljesít szolgálatot, főbírónak kinevezte s működési helyéül továbbra is a battonyai főszolgabírói hivatalt jelölte ki.

A makói kereskedelmi alkalmazottak zárójárásáért. Tudvalevő dolog, hogy legutóbb törvényhozás útján szabályozták a fővárosi üzletek zárójárását. Nyolc órakor az új törvény szerint be kell zárni a fővárosi üzleteket. Igen üdvös dolog ez a sok sok kereskedelmi alkalmazottra, kik egész nap, kora reggeltől nehéz munkát végeznek. Ezt az üdvös rendelkezést most az ország összes üzleteire ki akarja terjesztetni a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete s ezért átiratban fordult Csanádvármegye alispáni hivatalához, megkérve Csanádvármegye törvényhatóságát, alkosson olyan szabályrendeletet, mely szerint Csanádvármegye területén az üzletek 8 órakor este bezárandók. Az átirat fölött legközelebbi ülésén fog dönteni Csanádvármegye törvényhatósága oly módon, hogy a csanádvármegyei kereskedelmi alkalmazottak jelenlegi nehéz helyzetén enyhítve legyen.

Drágul a vasuti teherszállítás. Az amugy is agyonanyagotott gazdasági élet ellen egy újabb érvágás készül. A kartellek, a nagybankok és egyéb lelkiismeretlen vámszedők után most az államvasutak a teherárak szállítási díjának fölemelésével fog hozzájárulni ahhoz, hogy az amugy is túrheltemen drágaság teljesen elviselhetetlenné váljon. Arra hivatkozik a Máv, hogy az önköltségek emelkedését be kell hoznia és ezért kénytelen az u. n. mellékilletékeket fölemelni. Előbb a duplájára akarták ezeket az illetékeket srólfolni, de utóbb meggondolták a dolgokat és az emelés — úgy mondják — abban az irányban történik, mint amilyenben az önköltségek nagyobbodtak. Ez az emelés természetesen nemcsak az államvasutakon, hanem a monarchia összes vasutjain érvényben lesz és november elsején fog életbe lépni. Az új rend szerint magasabb lesz a le- és felrakási, az át-

rakási és a mérlegelési illeték. A darabáruforgalom szempontjából főleg a le- és felrakási illeték jön tekintetbe. Az emelés egy fillér lesz száz kilógrammonként, de amost érvényben levő 100 kilógrammon aluli árak után fizetendő öt fillér minimum változatlan marad. A vagonáruforgalomra a mérlegelési díj emelésének van fontossága, mert a felvételi jegy szállítása után fizetendő illetékek kivül, ebben a forgalom-nemben alig fordul elő másilleték.

Kocsi összejövetel a Megyeház-utcában. Tegnap délután megint kocsi összejövetel volt Makón. Ugy látszik a makói lovak-kocsit tartó közönség nem nagy óvatosságot fejt ki a hajtásnál, így történik aztán, hogy az összejövetel-sek mind sűrűbbek lesznek. Tegnap délután Joó Sándor Nap-utcai lakos lovai valamitől meggrádvá elragadták a kocsit. Száguldott a két ló a főtéren keresztül fékevesztett módon. A Kizincy és Megyeház-utca sarkán neki szaladtak Erdei Ferenc egyfogatu kocsijának s a kocsiroddal súlyosan megsebesítették Erdei lovát. A két megvadult jószágot aztán a járó kelők fékeztek meg.

Magyar név. A belügyminiszter megengedte, hogy Baglou Szilárd makói lakos vezeték nevét Bartára változtassa.

Betiltották a vásárhelyi sertéspiacot. Hódmezővásárhelyen a sertésvész járványszerűen fellépett. Ez okból a sertéspiacot a hatóság lezáratta s jó hosszú ideig sertés a vásárhelyi piacról vagy piacra nem hajtható.

Hivatlan vendégnek ajtó megett a heje. Vidám lakodalmat ütek tegnap özv. Varga Istvánné Alma-utcai házában, javában folyt a mulatság midőn egyszerre hivatlan vendégek jelentek meg. Schmidt Lajos, Szalai István és Szabó János suhancok, akiket azonban szépen kitessékelték a lakodalmas házból. A régi példabeszéd szerint az ajtón kívül tessékelték őket. A három megszegyenített suhanc erre furcsa bosszút eszelt ki. Bepiszkolták a kapu alját, majd bekenték a kaput mindenféle rondasággal, sőt hogy a vendégseregnek emlékezetes legyen a lakodalom s megragadjon emlékképpen s kezükön a kis kapu kilincset is bekenték olajsmivel, amit nem jó turkálni s piszkálni. Már az első vendég, aki a kilincset lenyomta észrevette, főként pedig megérezte a vakmerő csinyt s azonnal figyelmeztette a többieket, nehogy a többi vendégnek is soká kelljen kezeiket mosni. A bosszus vendégek most már keresték a hivatlan vendégeket, de ezek ekkorára elillantak a háztájékról. A rendőrség ma mindhármójukat előállította s szigorúan meg fogja őket büntetni.

Gazdátlan libák a rendőrségen. A makói rendőrségen 3 darab gazdátlan libát őriznek. Jogos tulajdonosuk 8 napig jelentkeztek értük, különben a libákat elárverozik.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Döme Erzsébet 3 hónapos Gazdag Mária 5 hónapos, Kis Mária 2 hónapos korában.

Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi“ férfi gummi-övszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Losonci utca 13. Diszkrét széküldés.

A MAKÓI PIACRÓL.

Élénkség a hagymapiacon.

Hatalmas forgalma volt ma a makói piacon. Kezdődnek a nagy őszi hetipiacok, melyek közül nem egy felér egy-egy nyári országos vásár forgalmával. A mai hetipiac is ilyen volt s különös figyelmet érdemel már csak azért is, mert a mai hetipiacon a hagymapiaconak olyan szenzációja volt, melytől a makói rossz hagymaárak megjavulását várjuk.

A makói hagymapiacnak ma az a szenzációja volt, hogy Németország legnagyobb hagymatermelő vidékéről itt járt egy hagymakereskedő s mintegy 50 vagona vöröshagymát vásárolt.

Sokkal nagyobb jelentőségű dolog ez, semmint kellő figyelemre nem méltassák hagymakereskedők szempontjából. Meggondolni való komoly dolog az, hogy Németország legnagyobb hagymatermelő vidékéről személyesen jönnek el hagymát vásárolni Makóra. Intő jel ez a makói hagymakereskedőknek s kereskedőknek, hogy a makói hagymát még sem kell potom áron elvesztogatni.

A makói gabonapiacon a helyzet teljesen változatlan. Oriási kínálat s megfelelő kereslet mellett az árak teljesen változatlanok maradtak.

A mai piacon a buza métermázsájáért 20 koronát, fizeitek, Bp. pesten 22 korona 60 fillér volt ma a buza métermázsájának ára.

A kukorica ára változatlanul szilárd — Makón, ahol piacról-piacra emelkedik az ára, ellentétben Budapesttel, ahol napról-napra eszikken a kukorica ára.

Makón ma 19 korona, Budapest pedig 16 korona 50 fillér ma a kukorica métermázsájának ára.

A hagymapiacon ma nagy élénkség uralkodott. Arra, hogy egy magdeburgi hagymakereskedő ma a makói piacon 50 vagon hagymát vásárolt, a vöröshagyma ára megszilárdult s métermázsájáért ma 3 korona 20 fillért fizettek. A fokhagyma ára viszont ma ellanyhult, a múlt piac 22 koronás árával szemben ma 19 koronát fizettek a fokhagyma 100 kilógrammjáért.

Rablógyilkosság az országuton.

Meggyilkolt marhakereskedő.

A Nagyváradal szomszédos Fugyivásárhely határában az éjjeli titokzatos rablógyilkosság történt. Fegyverbe állt az egész környék csendőrsége, de még eddig semmi nyomát nem sikerült megtalálni, sem az áldozat kiléte nem volt megállapítható.

Az éjszaka egy és két óra között Grósz Sándor mezőtelegi kereskedő kerékpáron tartott az országuton Nagyvárad felé. Amikor Fugyivásárhely közelébe ért, az utszéli csárdától néhány lépésnyire a sötétben egy fekvő alakot pillantott meg. Grósz leszállt a gépről és rémülten látta, hogy az árok szélén roppant vértócsában egy férfi borzalmasan összezuzott holtteste hever.

Grósz Sándor gyorsan felkapott kerékpárjára s a fugyivásárhelyi csendőrségre sietett, ahol borzalmas felfedezését közölte Molnár Gábor csendőrőrmesterrel. Az őrmester két csendőrrrel azonnal a véres tett helyére ment és megálapította, hogy gyilkosság történt. A kegyetlenül meggyilkolt ismeretlen ember 35-36 év körülnek látszik. A fején rettenetes

nyílt sebek. Semmitféle irást nem találtak nála. Az áldozaton, akinek fejét valószínűleg fejszével, vagy doronggal verlék össze, vadonatúj fekete posztó ruha volt. Kalapja és csizmája új. Mellényzsebében mindössze pár cigarettát, egy bajuszkefét és egy kis tükröt találtak.

Ma kora reggel egy kőhajításnyira a rablógyilkosság elkövetésének a helyétől, egy falusi ember sárga bőrtárcát talált teljesen füresen. Ez a tárcsa minden valószínűség szerint az áldozat tulajdona volt.

A déli órákban még mindig nem tudták az áldozatot felismerni. A csendőrség azt hiszi, hogy a meggyilkolt ember Ujlakra vagy Örvéndre való jómódu földmives, de nincs kizárva, hogy idegen marha-kereskedő, akinél sok pénz lehetett.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtökön Inke Rezső felléptével „Czigányprimás” nagy operett. Pénteken itt először „En vagyok a néni” és „Zsur a ligetben” nagyhatású színjáték.

Szombaton új betanulással először, „A kis gróf” operett.

Lakájok.

Telt ház nézte végig ma este a Vigszínház nagyszerű ujdonságát a „Lakájokat”, mely azonban nem igen tejszett a közönségnek. A darabban a főszerepet Fenyő Aladár ez a tehetséges művész játszotta ki nagy s nehéz szerepet a legnagyobb gondossággal dolgozta ki. Minden jelenését finoman s művészi gonddal játszotta meg s őszinte tapsokat aratott különösen a második felvonás végén. A női szereplők közül Verő Janka igen kitűnő volt. Egy hercegnőt alakított ki társalkodónak adta ki magát, hogy megismerje kastélyának legbensőbb életét. Játékánmegekláztott, hogy elsőrendű művésznő vállalkozott kitűnő szerepe előadására. Pintér Irma egy kis szerepben igen bájos volt. A darabot fényes kiállításban hozták színre, különösen az első felvonás díszletei pazarul szépek voltak.

Pénteken 1913 szept 5-én, „En vagyok a néni” vig operett, utána „Zsur a ligetben” című tréfás operett. Mindkét darabot a közönség kívánságára ismétli meg az igazgató.

ság. Tehát a kacagástól ismét hangos lesz a színház. Szereplők ugyanazok, mint a multkor előadásán.

Szombaton 1913. szeptember 6-án Az Ostrom 3 felvonásos színmű körül bemutatásra. Ebben Bernstein világ-hírű darabjában lép fel nálunk Szendrey Mihály az aradi nemzeti színház igazgatója, a többi szerepeket Fenyő Turócsa Inke és a máris kedvenc Pintér Irmuska játsszák. A szerepek oly kitűnő kezekben vannak, hogy nagy sikert várunk a darabtól. A színháznál fíradhatatlanul folynak a kis Gróf próbái. Amilyen nagy sikert ért el Nádaszy az Eva előadásával, kétszer olyan sikert várunk a Kis Gróf előadásától, melyet Heltai Hugó rendez nagy ambícióval és fíradhatatlanul. A főbb szerepeket Peterdy Etus, Kollár Zsuzsi Nagy Pálné Pintér Irma és Szendrey Pista játsszák. A kitűnő szereposztás előre is biztosítja a darab nagy sikerét.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(170)

31. fejezet.

A vörös gróf.

— Sürgős teendők sietni kényszerítettek, mondta Korbay halk, vontatott hangon, hogy még hangjáról se ismerjen rá a tábornok. Tegnap érkeztem a fővárosba s ma kerülőúton ez a levél adatott át nekem, hogy személyesen kézbesítem a tábornok urnak.

E szívközi belső zsebéből levelet húzott elő és átnyújtotta a tábornoknak.

— Ezt a levelet a tábornok ur leánya írta, folytatta Korbay. Völegénye kezéről lemond és megírja az okokat, melyek a házasságra kényszerítették volna.

Szedressy ur egy közönséges csaló. A grófkisasszonyt csalárd uton váltóhamisításra bírta, azután pedig törvénytöréssel feljelentéssel kezelt a csalónak, de ma egyik jó barátja magáéva tette a grófkisasszony ügyét, a kisasszonyt elutazni kérte, míg ő maga teljes erejével azon van, hogy a csalót még ma megsemmisítse.

Gróf Ilsvay ámulva halgatta e szavakat. Kezében reszketett a levél, melyet izgatottságában alig tudott felbontani.

Tekla grófkisasszony atyjának részletesen megírta a váltóhamisítás történelét és hozzá tette, hogy ismeretlen helyre utazik s csak

akkor jön vissza, mikor már elmúlt a vihar.

— Kár volt neki elmenni! szökött a tábornok elborult, sötét ábrázattal. A hamis váltót én is vissza tudom venni a nyomorult csalótól... Innen ugyan ki nem megy Szedressy uram addig, míg a váltót ide nem adja.

— Magam is úgy vélem, ravaszkodott Korbay, hogy szükségtelen volt a méltóságos grófkisasszonynak távozni. A hölgyek azonban nagyon érzékenyek, félt a jelenetektől és ezek elől tért ki. A csalót olyan gyorsan megsemmisíthetjük, hogy a komtesz néhány nap múlva már itthon lehet.

— Bocsnát, gróf ur, de mégis meg kell kérdeznem, hogy jut ön e közvevitéshez?

— Az a lovagias férfiú, ki méltóságod leányát Szedressytől menti, igen jó barátom. Véletlenül jöttem vele össze, s minthogy ismeretlen akar maradni, nehogy érdekekkel vádolják, engem kért fel, hogy jelenjek meg a tábornok ur előtt, adjam át a méltóságos komtesz levelét s egyszersmind ajánljam fel szolgálataimat, ha a váltó megkerítése miatt tábornok urnak erőlyes férfire szüksége volna. Így jutottam jelenlegi szerepemhez.

— Nem szeretem, hogy leányom ennyire titkolózzik. Azt a lovagias urat bátran megnevezheti előttem, uram, hiszen igen természetes, én csak lekötöztetjem lehetek annak az urnak. Leányom házasságát úgy sem néztem jó szemmel s én vagyok az, ki szívből örvendek a házasság megsemmisülésén.

— Bocsnát, férfiu szavam köti, hogy az illetőt nem fogom megnevezni. De minek is nevezném meg?

(Folyt. köv.)

1237—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvénytörés 1913. évi 6391. vlt. számú végzése következtében dr. Kiss Pál makói ügyvéd által képviselt Pesti magyar kereskedelmi bank javára 101 kor. 10 fillér s jár. erejéig 1913. évi március hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2607 koronára becsült következő ingóságok u. m. férfiruha árak nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a makói kir. járásbírósig 1913-ik évi V. 292 számú végzése folytán 191 kor. 10 fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi októ-

ber hó 15. napjától járó 6 százalékos kamatai egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen hátr. 61 kor. 16 fillérben bíróság már megállapított és felmerülő költségek erejéig Makón, II., Gróf Pálffy utca 4. sz. a. végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1913. évi szeptember hó 18-ik napjának d. e. fél 12 órája határidőül kifizetik és ahhoz a vonni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Makón 1913. évi szept. hó 1. napján.

Kuhn János,
kir. bir. végrehajtó.

Sürgős figyelmeztetés!

Ha illatszert, pipe eszappant, kozmetikai, arc- és kezápolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmetikában vágó cikkeket a legjobbat a legolcsóbban akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent „ILLATSZER ÉS HÁZTARTÁSI ÉRTESÍTŐNKET” melyet ingyen és bérmentve küld:

„HEZ” illatszert- és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Losonci-utca 13/hz.

Özv. Hipszky Kálmáné tulajdonát képező jóforgalmu

szatócsüzlet

betegség miatt eladó, vagy haszonbérbe kiadó Értelmezhetni lehet Jung Antal fakeskedővel Apátfalván.

30. kat. hold prima föld

közel a városhoz hagyma

alá kiadó

Iritz Miksánál.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzótt JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzótt kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselete:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. —:—

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes baraczk és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árbán bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

Legszórakoztatóbb
hangszereket szállítja
WÄGNER „HANGSZER-KIRÁLY”
Budapest, József-körút 15. (Telefon.)
A milánói, párisi és londoni kiállításokon az első díjjal kitüntetve.
Hegedű 16 db. felszereléssel 12 kor.
Jogszárogató, billentyűkkel 16 korona
Két soros hangverseny harmonika 25 k.
Beszélőgép hatalmas hangú 40 kor.
Csodareztrombita, erős 6 korona.
Varázsflüvelő, ajándékkal 4 korona.
Javítási szakmühelyek!
Fényképes megjegyzék ingyen.
Óvás! Ügyeljen a „WÄGNER” névre és 1-ös számszámra.

ÉRTESÍTÉS. Saját termésű fehér és szilva XX XX XX XX XX
HOMOKI BORT,
ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

Felülmulja a Sack ekét
a legujabb tükör acél eke
pormentes taligával, jobb és olcsóbb, próbára adja bárkinek
Halász Á. gépkereskedő Kossuth-utca 11., a városi mázsaház mellett.
A legujabb vetőgépek megérkeztek!

ÉRTESÍTÉS.
Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű
SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,
amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.
IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG
Kőbányai Polgári Söröző Részvény-Társaság főraktárosa.

**Molnársegédek és malom-
munkásokat felveszünk**
éjjeli és nappali munkára.
Jelentkezni lehet:
ZEITLER MALOMBAN.

Új üzlet megnyitás!
Van szerencsém a n. é. vevőközönség hecse tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugarúton saját házamban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő **fűszer- és vegyeskereskedést** nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszer-árut, u. m.: cukrot, kávé, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkeket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsátok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható.
Szives pártfogást kér
Id. Joó Antal.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB
hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig **óriási választékban!**
Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi **kosztümökben** nemkülönböztetve pongyolák, külön blousok és aljakban fel,
!!!! sósoknyákban !!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok
Nagy választéku női fehérnemű raktár.
Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa
nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR kisebb és nagyobb mértékben **KEDVEZŐ ÁRBAN**
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.